

Tampereen ammattikorkeakoulu

AMMATILLINEN OPETTAJAKORKEAKOULU

Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Kotityöpalvelun ammattitutkinnon käynnistäminen
Kankaanpään Aikuiskoulutuskeskuksessa

Arja Kiviluoma
Merja Perttula-Vuori
Maija Poutanen

2006

Kiviluoma Arja, Poutanen Maija, Perttula-Vuori Merja: Kotityöpalvelujen ammattitutkinnon käynnistäminen Kankaanpään Aikuiskoulutuskeskuksessa
Tampereen Ammattikorkeakoulu
Opettajakoulutuksen kehittämishanke, 8s.
Ryhmän opettaja Pekka Kalli
Maaliskuu 2006
Asiasanat: ammattitutkinto, kotityöpalvelut

Tiivistelmä

Kehittämishankkeen lähtökohtana oli käynnistää kotityöpalvelun ammattitutkintokoulutus Kankaanpään Aikuiskoulutuskeskuksessa. Kotityöpalvelujen ammattitutkinto muodostuu kolmesta vapaasti valittavasta tutkinnon osasta. Ajatuksena on hyödyntää oppilaitoksessa jo valmiina olevaa osaamista ja ottaa mukaan kotisiivouspalvelut, kodin ruokapalvelut ja avustamis- ja asiointipalvelut. Lisäksi katsottiin tarpeelliseksi ottaa neljäntenä osa-alueena mukaan yrittäjäyys kotityöpalvelualalla.

Esimerkiksi siivoustyöpalvelut ovat lupaava kotitalouspalvelun muoto siivouspalveluita kohtaan tunnetun kiinnostuksen sekä työllistämismahdollisuuksiensa takia. Rakenteellisen työttömyyden alentamista on Suomessa vaikeuttanut etenkin se, ettei työmarkkinoilla ole ollut riittävästi ns. jokamiehen työpaikkoja. Yhdeksi potentiaalisiksi alaksi on tässä suhteessa nähty kotitaloustoimialat. Koulutuksen haasteena on saada alalle soveltuvaa työvoimaa sekä varmistaa turvallisuus.

Kotityöpalvelun tarve lisääntyy koko ajan. Suomen väestö vanhenee EU:n ennätysvauhtia. Julkiset varat eivät jatkossa riitä yhteiskunnan tarjoamien sosiaalipalvelujen entisen kaltaiseen tuottamiseen. Kotityötä jää paljon tekemättä, koska palveluja ei ole riittävästi saatavilla. Asenteissakin yksityisten palvelujen hyödyntämisen suuntaan on tapahtunut viime vuosina myönteistä muutosta. Kotityöpalvelujen markkinoita on kasvattanut lisäksi paljolti myös kotitalousvähennys, starttiraha ja työvoimakoulutus. Viime vuonna laaditut kotityöpalvelun ammattitutkinnon perusteet lisäävät osaltaan mahdollisuutta täyttää alan palveluvajetta.

Koulutus antaa valmiudet toimia asiakkaiden kodeissa ja työskennellä kotipalveluyrityksessä tai yrittäjänä.

Sisällysluettelo

1. Johdanto	4
2. Kotityöpalvelutoiminnan yleiset lähtökohdat	4
3. Kankaanpään seudun palvelutarjonta	5
4. Kotitalousvähennys	6
5. Kotitalouspalvelut työllistäjänä	8
6. Kotityöpalvelujen ammattitutkinto hanke Kankaanpään aikuiskoulutuskeskuksessa	10
7. Pohdintaa hankkeen loppuksi	10

Liitteet:

Kotityöpalvelujen ammattitutkinnon Opetussuunnitelma

Kotityöpalvelujen ammattitutkinto; lukujärjestys

1. Johdanto

Suuret ikäluokat saavuttavat eläkeiän v. 2010. Sen jälkeen vanhusten määrä lisääntyy, hoivattavia on yhä enemmän ja työikäisiä on entistä vähemmän. Kiinnostus kotityöpalveluita kohtaan on Kankaanpään seudulla pikkuhiljaa lisääntynyt, joskin vielä tällä hetkellä harvalla eläkeläisellä on taloudellisia mahdollisuuksia ostaa yksityisiä palveluja. Sitä mukaa kun parempaa työeläkettä nauttivat eläkeläiset lisääntyvät myös kotityöpalveluiden kysyntä kasvaa. Tulevilla eläkkeensaajilla on näin ollen taloudellisesti keskimäärin parempi mahdollisuus käyttää kotityöpalveluja. Asenteissakin ko. palvelujen hyödyntämisen suhteen on tapahtunut viime vuosina muutosta myönteiseen suuntaan. Nykyään on jo luonnollisempaa käyttää kotityöpalvelujen tuomaa helpotusta kuin viime vuosikymmenellä.

Kotityöpalvelut ovat monitahoinen pienyritysjärjestelmän toimiala, joka tarvitsee kehittyäkseen ammatillista koulutusta, ammattinimikkeitä, yrittäjiä ja työntekijöitä. Koulutuksen haasteena on saada alalle soveltuvaa työvoimaa sekä varmistaa turvallisuus. Kenet sinä päästäisit kotiisi työhön? Toisen koti on ainutkertainen työympäristö, jossa ei voi toimia kuin omassaan. Toisen kodissa pitää toimia ammattilaisena, ei muuttamassa toisen kotia omien mieltymysten mukaiseksi. Miten rakennetaan koulutus, jolla varmistetaan ammatin hallinta ja yksityisessä kodissa tehtävän työn laadukas toteutus.

2. Kotityöpalvelutoiminnan yleiset lähtökohdat

Suomen hyvinvointijärjestelmä on tähän asti tarjonnut monipuoliset palvelut. Julkiset varat eivät jatkossa riitä yhteiskunnan tarjoamien sosiaalipalvelujen entiseen kaltaiseen tuottamiseen. Suomen väestö vanhenee vuoteen 2030 mennessä EU:n ennätysvauhtia. (Härkki, 2000)

Kotityöpalvelun kysyntä on kasvava ja tarpeiltaan sekä arvostuksiltaan vahvasti ja nopeasti muuttuva. Kotona selviytymistä tukevista palveluista jää tyydyttämättä jopa puolet. Julkinen sektori on kotipalvelussa rajannut toimialueensa vain eniten apua tarvitseviin ja entistä rajatumpiin tehtäviin. Muu kysyntä ei nouse edes esille, koska tarjolla ei ole riittävästi tai soveltuvia palveluja. Työssäkäyvät, nuoret, pikkulasten vanhemmat ovat ensimmäisenä omaksumassa ostopalvelujen käytön. Kunnallista apua on ollut jo pidempään erittäin vaikeaa, ellei mahdoton, saada tilapäisavuksi

”normaalin” perheen kotitöiden tekemiseen. Aikuisikäisistä naisista jopa 70 % osallistuu työelämään. Kodeissa jää paljon etenkin siivoustyötä tekemättä. (Härkki, 2000)

Kuntien palveluseteleillä on palveluita tukeva ja ohjaava tarkoitus, eli ohjataan kuntalaisia käyttämään myös yksityisiä palveluita myöntämällä heidän tarjoamiinsa palveluihin tukea. Kankaanpäässä ei ole palveluseteli käytössä. Muutamassa Karhukunnassa (Porin ympäristö) on käytössä n. 2000 palveluseteliä. Mukana on nelisenkymmentä yrittäjää. Enimmäkseen palvelusetelit on käytetty kotityöpalveluihin. (Vanhatalo 2006)

Tällä hetkellä kotitaloudet ostavat tarvitsemiaan kotityöpalveluja eri toimijoilta hajanaisten kanavien kautta. Asiakkaan ja palveluyrittäjien kannalta olisi ihanteellista, jos palvelukokonaisuuksia ja erilaisia palveluja voisi keskitetysti ostaa samasta paikasta. Jotta tämä olisi mahdollista, tarvitaan ammatinharjoittajien verkottumista ja palvelukeskusten syntyä. Työtehoseura on kehittämässä tätä vaihetta: Työtehoseuran kotitalousosaston johtava tutkija Anneli Reisbacka vetää pilottina toimivaa MOPAKE – Monipalvelukeskus -hanketta. Siinä asiakas saa yhdellä yhteydenotolla tarvitsemansa palvelut kotiinsa siivouksesta aina turvallisuuspalveluihin asti. (Reisbacka, 2005)

3. Kankaanpään seudun palvelutarjonta

Kankaanpäässä ja ympäristökunnissa kotityöavun tarve koskee tällä hetkellä pääasiassa ateria - ja siivouspalveluja, mutta myös hoitotyön osuus kotityöpalveluissa on jatkuvasti lisääntymässä. Kunnallinen kotipalvelu on näistä ns. tukipalveluista käytännössä pikkuhiljaa luopunut yksi kerrallaan koska varsinaisen asiakkaan hoivatyö vie henkilökunnan työajasta suurimman osan. Yksityinen hoivapalvelu ja siihen liitetyt muut peruspalvelut tulevat ajan myötä täydentämään kunnallisia palveluja sekä tarjoamaan erilaisia vaihtoehtoja asiakkaille. Kotityöpalvelusopimus voidaan ”räätälöidä” yksilölliseksi asiakkaan tarpeiden ja mieltymysten mukaisesti. (Vanhatalo. 2006)

Siivouspalveluja Kankaanpään kaupunki ei enää suorita kuin joillekin harvoille säännöllisen palvelun piirissä oleville, sen ostoa on myös pyritty suuntaamaan esim. reumayhdistykselle, joka suorittaa siivousta halvemmalla kuin kotipalvelun hinta on. Siivouspalvelujenkin osalta siis on selkeästi tarvetta palvelujen laajentamiseen. Alueella toimii muutamia uusia yrityksiä, jotka

tarjoavat siivouspalveluita, sekä muutama siivousrengas joka tuottaa palveluja maksua vastaan kaikille halukkaille. (Vanhatalo 2006)

Tekstiilien huoltopalvelu toimii tällä hetkellä kunnallisen päivätoiminnan yhteydessä ja on paljon käytetty palvelu. Hinta näyttää olevan edelleen se suurin este palvelujen ostamisessa yksityisiltä yrityksiltä. Edelleen näyttää olevan vallalla sellainen käsitys, että kunnallisena annettu palvelu pitäisi olla jos nyt ei aivan ilmaista niin sitten todella pienellä korvauksella suoritettavaa ja sitä on annettava kaikille. Palvelujen hinta estää piilokysynnän muuntamisen todelliseksi kysynnäksi. (Vanhatalo 2006)

Ateriapalveluja tuottaa Kankaanpäässä tällä hetkellä kaksi toimijaa. Kumpikin yritys on ylityöllistetty, kysyntää on huomattavasti enemmän kuin mitä he pystyvät palvelujaan tuottamaan. Ongelmana asiassa on sekin että kumpikaan palveluntuottaja ei pysty toimimaan kuin keskustasta n. 5 km säteellä, eli sivukyliä asukkaiden ruokahuolto pitää hoitaa muilla järjestelyillä. Tähän ongelmaan ratkaisuna on kotityöpalvelun tarjonnan monipuolistaminen ja lisääminen Kankaanpäässä ja sen ympäristössä. Yksityistä hoivapalvelua antaa tällä alueella yksi osuuskunta. Kankaanpään kaupunki on jonkin verran ostanut osuuskunnalta hoivapalveluja, mutta palvelujen ostaminen on määrärahasidonnaista. Alueella toimii myös yksityinen vanhusten pienkoti. Lakihan määrää kunnat järjestämään tiettyjä palveluita asukkailleen, mutta tapa, jolla palvelut tuotetaan, on vapaasti valittavissa. Viimeaikaisesta kehityksestä huolimatta kotityöpalveluihin kohdistuu vieläkin suuri tyydyttämätön tarve, joka kasvaa edelleen yhteiskunnallisen ja väestörakenteellisen kehityksen johdosta. (Vanhatalo. 2006)

4. Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennyksen tarkoituksena on ollut parantaa työllisyyttä kannustamalla kotitalouksia teettämään ulkopuolisilla sellaisia töitä, jotka ne aikaisemmin ovat tehneet itse. Lisäksi tarkoitus on ollut edistää asuntojen omatoimista ylläpitotoimintaa. Kotona teetetyn työn kustannukset saa osittain vähentää verosta. Vuoden 2005 alusta alkaen saa vähentää 30 % itse palkasta ja palkan sivukulut tai 60 % työkorvauksesta. Työkorvauksella tarkoitetaan työstä yrittäjälle tai yritykselle maksettua suoritusta, joka ei ole luonteeltaan palkkaa. Vuoden 2005 alusta vähennyksen voi saada myös työstä, joka on tehty verovelvollisen, hänen puolisonsa tai edesmenneen puolisonsa vanhempien, iso-, otto-, tai kasvattivanhempien taikka näiden suoraan ylenevässä polvessa olevien

sukulaisten tai edellä mainittujen henkilöiden puolisoiden käyttämässä asunnossa. Lisäksi maksetusta palkasta voi vähentää vuodesta 2005 alkaen aikaisemman 10 prosentin sijasta 30 prosenttia. Vuonna 2006 kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön perusteella myönnettävän kotitalousvähennyksen enimmäismäärä on 2 300 euroa. Vähennyksen voi saada kumpikin puoliso erikseen. Kotitalousvähennyksen enimmäismäärään voi sisältyä kunnossapito- ja perusparannustyön perusteella myönnettävää vähennystä enintään 1 150 euroa. Omavastuu on 100 euroa. (Verohallitus. 2006)

Vähennykseen oikeuttavat tavanomainen kotitaloustyö sekä hoiva- ja hoitotyö. Vähennykseen oikeuttavaa kotitaloustyötä on esimerkiksi kodin ja pihan hoito. Myös ruuanlaitto, siivous, pyykinpesu, silitys, muu vaateiden huolto, kaupassa käynti, pihan hoito kuten nurmikon ja pensaiden leikkaus, piha-alueen auraus sekä muu pihan puhtaanapito. Vähennykseen oikeuttavaa kotitaloustyötä ei ole kodin koneiden ja laitteiden asennus, korjaus- ja huoltotyö, suunnittelutyöt eikä esimerkiksi huonekalujen verhoilu. Jos kodinkoneiden asennus esimerkiksi keittiöremontin yhteydessä on osa suurta urakkaa, se voidaan katsoa osaksi korjaustyötä. Jätteiden kuljetus, likakaivon tyhjennys ja muuttopalvelut eivät oikeuta vähennykseen. Tavanomaista hoiva- ja hoitotyötä on lasten, sairaiden, vammaisten ja vanhusten hoitaminen hoidettavan kotona. Työ voi olla esimerkiksi syöttämistä, pukemista, pesemistä ja auttamista henkilökohtaisissa toimissa. Vähennykseen oikeuttavaa työtä ei ole esimerkiksi kunnan antama kotipalvelu, arvonlisäverolain 34–36 § tarkoitettu valvottu terveyden- ja sairaudenhoito palvelu, kuten lääkärin, hierojan fysioterapeutin tai sairaanhoitajan tekemä työ. Kampaajan tai parturin palvelut eivät myöskään oikeuta vähennykseen. (Verohallitus. 2006)

Kaikkiaan kotitalouspalveluita ostettiin kotitalousvähennystä hyödyntäen vuonna 2003 arviolta 260 miljoonalla eurolla ja kotitalousvähennystä hyödyntäneitä talouksia 123.753 eli 5,2 prosenttia kaikista kotitalouksista. Vähennystä käyttäneiden talouksien määrä on noussut vuodesta 2001 vuoteen 2003 lähes kaksinkertaiseksi ja verovähennysten määrä lähes kolminkertaiseksi. Vähennystä tulevien vuosien kuluessa käyttäviä potentiaalisia kotitalouksia on yli 400.000 eli joka kuudes talous. Siivouspalvelut ovat erityisen hyvä ja lupaava kotitalouspalvelun muoto siivouspalveluita kohtaan tunnetun kiinnostuksen sekä työllistämismahdollisuuksiensa takia. Siivouspalveluita osti 25–30 %, remontointia n. 70 %, piha- ja puutarhatöitä 5-10 % sekä hoivapalveluita ja lastenhoitoa 5-10 % vähennystä hyödyntäneistä kotitalouksista. Kotisiivousten markkinat ovat syntyneet kotitalousvähennyksen ansiosta. Kotitalousvähennyksen piirissä tehdyn työn määrä vuonna 2003 oli arviolta 5.400 - 6.700 henkilötyövuotta (noin 8.000 työpaikkaa). Noin

puolet näistä olisi olemassa myös vaikka vähennysoikeutta ei olisi käytössä. Yrityskyselyn mukaan n. 40 prosenttia siivoojista palkattiin työttömien joukosta. Vuonna 2004 uusia työpaikkoja syntyi noin 2000 henkilötyövuoden verran lisää. Kotitalousvähennyksen seurauksena syntyneet työpaikat ovat markkinaehtoisia ja pysyviä, eivätkä ne vie työpaikkoja jo työllistetyiltä. (Niilola ym. 2005)

5. Kotitalouspalvelut työllistäjänä

Rakenteellisen työttömyyden alentamista on Suomessa vaikeuttanut etenkin se, ettei työmarkkinoilla ole ollut riittävästi ns. jokamiehen työpaikkoja. Yhdeksi potentiaaliseksi alaksi on tässä suhteessa nähty kotitaloustoimialat.

Työhallinto voi edistää kotitalouspalvelualojen työllisyyttä tehokkaan työnvälityksen, työvoimakoulutuksen sekä uusia yrittäjiä kannustavan starttirahan avulla. Starttirahan merkitys on työllisyyden kannalta sitä suurempi, mitä enemmän sen myöntämisessä suositetaan realistisesti kasvuhakuisia yrittäjiä. Työhallinnon sähköiset työnvälityspalvelut palvelevat alan yrittäjiä hyvin. Oletettavasti myös käynnissä oleva työnantajapalvelujen ja sähköisten palvelujen eriyttäminen muista työhallinnon palveluista tukee hyvin kotitalouspalvelualojen työvoimahankintaa. Työvoimapolitiittisessa koulutuksessa voitaisiin lisätä kotisiivoukseen erikoistuneiden siivoojien koulutusta. (Niilola ym. 2005)

Käytössä olevia kotityöpalvelujen kehittämiseen vaikuttavia toimenpiteitä ovat mm.

- työllisyyden edistämistoimien kohdistuminen ryhmiin, jotka työllistyvät heikosti..
- vanhusten - ja lastenhoitopalvelujen laajentaminen
- yhteisöllisen hoidon tarjoaminen asumispalvelujen sijasta
- verohyvitysjärjestelmä perheille
- kotihoidontuki alle kouluikäisten lasten vanhemmille sekä hoitoa tarvitsevien henkilöiden sukulaisille
- tuki kotityöpalveluja tarjoavien järjestöjen perustamista varten (apurahoja aloittaville)
- erityiset naisille suunnatut kannustustoimet yritysten perustamista varten
- verohyvitysjärjestelmät lastenhoitopalveluja tarjoaville työnantajille

Monet näistä toimenpiteistä on jo otettu käyttöön viime vuosina. Kestää jonkin aikaa ennen kuin niiden vaikutuksia voidaan arvioida. Kotityöpalvelujen tarjonnan ja kysynnän suhdetta on vaikea arvioida ja ne luultavasti vaihtelevat paikkakunnittain. Kankaanpäässä on viimeaikaisten elinkeinomuutosten seurauksena runsaasti työikäisiä tekstiili – ja jalkinealan henkilöitä jotka voivat kouluttautua kotityöpalvelujen tuottajiksi. Alasta todennäköisesti tulee naisvaltainen, sillä miehillä on taipumus vieroksua työskentelyä perinteisillä naisten aloilla. Tasavertaisia mahdollisuuksia koskevassa politiikassa ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota siihen miten miehiä voitaisiin houkuttaa kotityöpalvelujen alalle. Syvälle juurtuneet arvostukset muuttuvat hitaasti, tarvitaan miesten suoraa tai epäsuoraa kannustusta että he kouluttautuisivat ko. alalle. Vielä tulevaisuuden visio...tutkitaan työnantajien halukkuutta rahoittaa ja hankkia kotityöpalveluja omille työntekijöilleen. (Työministeriö. 2002)

Useiden ammattioppilaitosten opetusohjelmaan sisältyy kotitalous- ja kuluttajapalveluiden perustutkinto. Sen suorittaminen tapahtuu peruskoulutuksena opetussuunnitelman perusteiden mukaan tai näyttötutkintona näyttötutkinnon perusteiden mukaan. Lähinnä nuorille tarkoitettun peruskoulutuksen pituus on 120 opintoviikkoa. Koulutukseen ei sisälly terveydenhoitokoulutusta. Jo alalla toimivat tai muuten ao. osaamista omaavat voivat suorittaa tutkinnon täydentämällä aikaisempaa osaamistaan tarvittavin osin sekä antamalla näytön osaamisestaan. Tutkinto on ollut tutkinto-rakenteessa vuodesta 2000 alkaen, mutta sen on suorittanut tähän mennessä vain muutama kymmenen henkilöä. (Niilola ym. 2005)

Opetushallitus laati kotityöpalvelujen ammattitutkinnon perusteet 1.4.2005. Tähän näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta voivat antaa ja näyttöjä toimeenpanna ammattioppilaitokset, jotka solmivat tutkintotoimikunnan kanssa järjestämissopimuksen. Siivoustoiminnan kasvu on ollut viidessä vuodessa varsin suuri. Liikevaihto on noin puolitoistakertaistunut, ja henkilökunnan määrä on kasvanut noin neljänneksellä. Myös toiminnan tehokkuus on kehittynyt myönteisesti. Vuosivaihto henkilöä kohden vuonna 2003 oli noin 37.100 euroa. Kotisiivousten osuus on tilastokeskuksen tilastoimasta siivoustoiminnasta varsin vähäinen. Esim. Elias-torilla oli siivouksen päätoimialakseen ilmoittaneita yrityksiä 53, mikä on vajaa 2 prosenttia tilastokeskuksen yritysrekisterin mukaisesta toimipakkamäärästä vuonna 2003. (Niilola ym. 2005)

6. Kotityöpalvelujen ammattitutkinto hanke Kankaanpään aikuiskoulutuskeskuksessa

Kankaanpään Aikuiskoulutuskeskus oli jo syksyllä 2004 käynyt ensimmäisiä keskusteluja työvoimatoimiston ja te -keskuksen kanssa Kotityöpalvelukoulutuksen aloittamisesta. Syksyllä 2005 te- keskuksen tarjouspyyntökilpailuista löytyi ammattitutkintoa vastaava koulutustarjouspyyntö. Voitimme tarjouskilpailun kevääksi 2006 alkavalle koulutukselle.

Hankkeen myötä olemme käyneet läpi koko kirjon, mitä uuden koulutuksen aloittaminen vaatii: Tarjouspyyntöön vastaaminen, koulutuksen hinnoittelu, aikataulujen laatiminen, opetussuunnitelmat, luokka- ja tilavaraukset, oppilashaastattelut ja – valinnat, Hops- keskustelut, Hensut, opettajaresurssien varaaminen, opetusmateriaalien tarkentaminen, työssä oppimispaikat, näyttötutkintotilaisuuksien suunnittelu ja arvioijien hankinta ovat kaikki osa uuden koulutuksen käynnistämistä.

Koulutus on tarkoitettu alasta kiinnostuneille ja sille soveltuville eri alojen työttömille työnhakijoille. Koulutuksesta suoriutuminen edellyttää sosiaalisuutta, myötäelämisen taitoa ja pitkäjänteisyyttä, lisäksi vaaditaan reipasta maalaisjärkeä, oma-aloitteisuutta ja tilanneherkkyyttä toimia asiakkaiden kotona. Koulutuksen tavoitteena on kotityöpalvelujen ammattitutkinnon suorittaminen. Kotityöpalvelujen ammattitutkinto muodostuu kolmesta vapaasti valittavasta tutkinnon osasta. Ajatuksena oli hyödyntää oppilaitoksessa jo valmiina olevaa osaamista ja ottaa mukaan kotisiivouspalvelut, kodin ruokapalvelut ja avustamis- ja asiointipalvelut. Lisäksi katsottiin tarpeelliseksi ottaa neljäntenä osa-alueena mukaan yrittäjyys kotityöpalvelualalla. Koulutus antaa valmiudet toimia asiakkaiden kodeissa ja työskennellä kotipalveluyrityksessä tai yrittäjänä.

7. Pohdintaa hankkeen lopuksi

Opetushallitus päätti kotityöpalvelujen ammattitutkinnon perusteista 1.4.2005. Kankaanpään Aikuiskoulutuskeskuksessa oli jo aiemmin käyty keskustelua kyseisen koulutuksen hakemisesta heti, kun ammattitutkinnon perusteet valmistuvat. Tarvittava osaaminen tähän koulutukseen oppilaitoksessa on jo valmiina, kun se toteutetaan eri osastojen yhteistyönä.

Lähtökohtana koulutukselle pidimme selvää tämän tapaisten osaajien tarvetta Kankaanpään seudulla. Uskomme tulevaisuudessa yhä enemmän itsenäisten ammatinharjoittajien tarpeeseen ja osaamiseen koti- ja hoivapalvelupuolella. Tavoitteenamme on, että tutkinnon suorittaja voi toimia

mm. itsenäisenä yrittäjänä tai työskennellä esim. päiväkodeissa, palvelutaloissa, vanhainkodeissa tai siivousalan yrityksissä. Kotitalousyrittäjänä voi toimia myös sosiaali- ja terveystyöntekijän työparina. Tuleviin haasteellisiin ja erittäin vastuullisiin ja vaihteleviin työtehtäviin on tavoitteena ensimmäisessä opiskelijaryhmässä kouluttaa kaksitoista itsenäistä osaajaa.

Koulutus on herättänyt positiivista mielenkiintoa ja olemmekin järjestämässä sitä myös oppisopimus – ja noste koulutuksena. Näidenkin koulutusten rekrytointi on jo aloitettu. Lisäksi meillä on tarkoitus toteuttaa tutkinnonanto-oikeuksien hakuprosessi jo ennen tulevaa kesää. Olemme myös pohtineet ammattitutkinnon laajempaa jalkauttamista miespuolisiin opiskelijoihin. Tutkinnon osista löytyy myös miehille erinomaisesti sopivia osioita, kuten pihan- ja puutarhanhoitopalvelut, kodin kunnostus- ja huoltopalvelut. Haastatellessamme koulutukseen hakeutuneita miehiä, tulimme entistä vakuuttuneemmaksi, että saisimme koulutukseen enemmän miehiä, mikäli markkinoisimme koulutusta hieman eri tavalla. Kotityöpalvelujen tuottajien osaamisalueet voivat painottua hyvinkin monenlaisiin palveluihin, riippuen jokaisen palvelujen tuottajien omien vahvuuksien mukaan. Kotityöpalvelujen ammattilainen voi siis hyödyntää hyvin aiempaa osaamistaan ja vahvuuttaan alan laajassa kentässä. Uskomme ammattitutkinnon tuovan tälle alalle lisää ammattialan arvostusta ja näin kohottaa myös pikkuhiljaa osaajien ansiotasoa.

Valitsimme tämän hankkeen opettajakoulutuksen lopputyöksi, koska se täydensi sopivasti meidän aiempaa osaamistamme ja laajensi meidän näkemystämme.

LÄHTEET:

Anne Vanhatalo, Kankaanpään vanhustyön johtaja. 2.9.2006. Kankaanpää

Työministeriö. 2002. Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, Luxembourg:
Kotityöpalvelut työllistäjänä. Euroopan elin – ja työolojen kehittämissäätiön raportti. Dublin.
Ireland

Härkki, T. 2000. Kodin palvelut: kunnallisesti, yksityisesti ja yhteistyössä. Suomen maaraportti.
University of Helsinki, K. Kauppinen, Institute of Occupational Health, A. Raijas. University of
Helsinki.

Niilola, K., Valtakari, M., Kuosa, I. 2005.

Kysyntälähtöinen työllistäminen ja kotitalousvähennys. Työministeriö. Helsinki.

Reisbacka, A., (2005). MOPAKE – monipalvelukeskustoiminta käynnistynyt. Teho-lehti. 6/2005.
Työtehoseura. Helsinki

Verohallitus, 23.2.2006. Kotitalous työnantajana 2006. Verohallinnon julkaisuja. www.vero.fi

www.edu.fi/julkaisut/maaraykset/naytot/kotityopalv_at.pdf